

la acea ora

(Reconstituind evenimentele ,peste 3-4 luni aveam să aflăm că de la Sanatoriul dr.Ion Jovin din Bd.Dacia pleca dr.Constantin Gafencu care fusese în audiență la Iuliu Maniu împreună cu dr.Vlad Hătieganu.Socotesc că acesta a confirmat plecarea de la Tămădău, după cum vom vedea, și în Ministerul de interne au început preparativele în vederea primirii noilor oaspeți.)

În continuare au fost golite primele zece garsoniere și locatarii mutați în celulele 21 la 20. În garsoniera mea a fost adus părintele Sămărghițan și am putut să aflu drama arestării lui, deoarece a fost chiar o dramă. În discuțiile purtate se ruga lui Dumnezeu să-l ajute să stea cel puțin 5 minute de vorbă cu profesorul lui.

După ce a venit "ciorba" lui nea Gheorghe, la puțin timp, iar s-au făcut mutații.Eu am fost mutat de la 17 la celulă 22 unde am găsit pe colonelul Eugen Popescu și secretarul de legatie Dodi Georgescu.Eram 3 persoane în două paturi suprapuse și trebuia să ne descurcăm.

(Iarăși reconstituind evenimentele, găsesc că siguranța care aranja plecarea de la Tămădă a hotărât ca pe lângă cei zece ce urmau să intre în scenariu plecării în străinătate trebuiau să rețină și pe cei doi aviatori și soferii care duceau "pasagerii" la "scara" avionului. De aceia au mai golit 5 garsoniere).

După "masa" de prânz am cerut să mergem la W.C-ul comun și când am trecut prin fața celei 17 a apărut la grații părintele Sămărghițan care mi-a spus fericit că Dumnezeu i-a ascultat rugăciunea și i-a adus în celulă pe profesorul Crainic.

Paralel cu agitația din subsolul de interne ,afară avea loc altă frământare, una la sanatoriul dr.Jovin cu cei ce "plecau" și alta cu organizatorii sigurantei(aviatorii, Popescu și Gafencu)

O altă informație ce desvăluie implicarea Sigurantei în înscenarea Tămădă este mărturia inspectorului-anchetator Constantin Mihalcea, pe care mi-a făcut-o mie și lui Remus Radina, spunându-ne că în ziua de 13 Iulie a primit o telegramă de la Ministerul de Interne chemându-l de urgență la serviciu.A plecat Duminică seara de la Constanta și Luni 14 Iulie când s'a prezentat, a fost imediat repartizat să-l ancheteze pe Ion Mihalache care fusese adus de la Tămădău, după arestare.

Tot în dimineața de 14 Iulie 1947 la Ministerul de Interne s'a mai hotărât arestarea a încă cinci persoane, Cornel Coposu, Aurel și Maria Avramescu, Lucia Scridon și comandorul Ion Negrescu pe care intenționau să-i implice în proces, și au mai golit cinci garsoniere;

În dimineața de 14 Iulie 1947 când Franța se pregătea să aniverseze 156 de ani de la căderea Bastiliei, în România se deschideau portile a zeci de Bastilii care au terorizat neamul românesc.

Pentru această înscenare s-au folosit două avioane Potez IAR-33 în care intrau 4 persoane, iar prezenți pentru plecare erau zece persoane, doi aviatori și un camion de bagaje.

După arestare au fost duși la Malmaison și în acest timp comisarul Botez s'a prezentat la Spitalul Dr.Jovin aducându-i la cunoștință lui Iuliu Maniu că are domiciliu obligatoriu și că nu are voie să părăsească locuința urmând să fie îngrijit numai de soara Maria Mureșeanu.

Dela Malmaison după ora 14 cei arestați au fost duși pentru reconstituire la Tămădău și fotografiați în fața avioanelor cu bagajele ce le aveau asupra lor. Apoi au fost aduși în Ministerul de

Interne. Noi am simțit că se petrec lucruri anormale. Se trăteau usile metalice, mai multi agenti in culoare și refuzul de a ne duce la W.C-ul care era în fața garsonierelor.

Peste o oră a început să ne scoată la W.C. In sfârșit prima celulă care a fost scoasă ne-a adus și prima informație, anume că în celula 16 se află două persoane în cămăși albastre și la celula 13 o persoană păzită de un agent aflat în celulă.

Au început tot felul de supoziții. In principal că erau persoane importante din moment ce erau păzite înăuntrul, iar în legătură cu cei în cămăși albastre unii au pus ipoteza că ar putea fi aduși legionarii din Germania și Austria.

Intr'un târziu a ieșit și celula mea și când ajung în fața garsonierei 17 am rămas "tablou". In ea era Cornel Coposu. Când m-a văzut s'a apropiat de ușă și mi-a spus în fugă: "E tot partidul aici. Fiti linistiti că s'a trecut la o nouă etapă politică." Revenit în celulă am comunicat și celorlalte situația și până la stingere s-a putut afla că 3 din conducerea partidului au vrut să plece în străinătate și au fost trădati fiind arestați pe aeroport. După 3 zile am fost evacuați și duși la celula 41, o celulă mare în care eram vreo 30 persoane. Refăcând din observațiile făcute am putut reconstitui asezarea arestatilor pe celule:

Ion MIHALACHE (celula 1), Dumitru BORCEA (2), Ilie LAZĂR (3), Lily CARANDINO (4), Vlad HATIEGANU (5), Fulvia PENESCU (6), Constantin GAFENCU (7), Lucia SCRIDON (8), Nicolae PENESCU (9), dr. Gheorghe BUSUIOCESCU (10), Aurel POPA (sofer, 11), Eugen BORCEA (12), Aurel AVRAMESCU (13), comandorul Ion NEGRESCU (14), sofer Petre RUSU (15), aviatorii Gheorghe PREDA și Romulus LUSTING (16), Cornel COPOSU (17), Maria AVRAMESCU (18), Marin ZAHARIA (19)

Această configurație a fost pe parcurs modificată după cum s-au făcut arestările ce urmau să întregescă înscenarea cu cei din secția militară (Ștefan Stoica, Dumitru Stătescu, Gheorghe Moșcanu, general Bărzotescu, ... și cu lotul din ministerul de externe - Victor Rădulescu-Pogoneanu, Camil Demetrescu, Florin Roiu, Radu Niculescu - Buzesti, Emil Oprisan, Octavian Neamtu, Florica Spirescu...

Iuliu MANIU am aflat mai târziu, la Văcărești, de la Mihai Popovici, că a fost ridicat din sanatoriu lui Jovin pe 18 Iulie 1947 și dus pe str. Barbu Delavrancea la nepotul lui Romulus Boilă, iar în arhiva SRI (vol. 27, fila 197 s'a găsit însemnarea următoare:

"Sunt grav suferind. Din această cauză am intrat în sanatoriu, unde mi s-a făcut domiciliu forțat. Fără nici o motivare și vreo formă legală. Am protestat în scris. Acum sunt ridicat de aici fără nici o formă de drept, cu forța. Nu știu unde sunt dus. Cedez fortei."

Pe 20 Iulie Mihai Popovici s'a dus pe str. Barbu Delavrancea și a cerut să-l vadă, insistând că s'a auzit că este mort. După ce agentul care-l păzea a primit aprobarea, l-a scos pe Maniu la fereastră, și le-a spus să nu comunice nimănui să intervină pentru el, căci știe să se apere singur și au putut să-l privească câteva minute.

După ce pe 15 Iulie ziarul Dreptatea își încetase apariția pe 23 Iulie s'au întâlnit la Mihai Popovici acasă, pe strada Sofia, câțiva fruntași țărăniști (Cezar Spineanu, Emil Hatieganu, Victor Popovici, Ioan Hudică, Alexandru Cartoian...) și au hotărât să se prezinte la parlament. Pe 30 Iulie, 16 deputați s'au prezentat să ocupe locurile repartizate de comuniști în 19 Nov. 1946. Dizolvându-se partidul pe 29 Iulie, după câteva zile deputați PNT-isti au fost arestați și-i vom întâlni prin MAI, Pitesti și cei mai multi la Văcărești până după înscenarea procesului.

Pe perioada dela arestarea de pe "aeroportul Tămădă" și până la

dizolvare s'a dus o campanie nemaifântălnită de murdară, de către zisii, ziarist ca, Silviu Brcan, Serban Nedelcu, Tudor Olaru, Aurel Golimas, care se întreceau în invective cerându-se cu insistență arestarea tuturor țărăniștilor. La aceste murdare acțiuni nu a lipsit Zaharia Stancu, George Călinescu și alții de la care nu te așteptai.

Lansându-se mandate de arestare pe 18 Iulie pentru, Emil Ghilezan, Virgil Veniamin, Vasile Serdici, Romulțs Boilă, Pavel Dan, Ion Hudită, Sever Dan și alți fruntasi și pentru a le asigura "cazarea" s'a hotărât scoaterea noastră din subsolul 1 și înghesuirea în celula 41 unde ne-am întălnit vreo 30 persoane.

Petru pregătirea înscenării mai trebuie amintit că cei arestați au fost serviți de a doua zi, din 15 Iulie, cu tacămurile și vesela adusă cu o zi mai înainte în subsol. Masa se aducea de la cantina-restaurant a MAI-ului.

În celula comună "41" am fost supuși unei teribile înfometări care ne-a "doporit" la pământ și după o săptămână mergeam la WC tinându-se de pereti. Printre cei ce ne-am revăzut și pe al celor care ne-am cunoscut se găseau: Ion Bărbuș, Ion Manea, Costel Ciacur, Paul Lăzărescu, Gheorghe Jurebie, Ghiță Mihalache toți fiind implicați în acțiunea manifestelor de protest, apoi Aurl' Ludoșan (fost sef de cabinet al lui Emil Hatieganu), Vasile Bourceanu (presedintele secției de elevi), Ioniță C.V. Dumitru (funcționar la PNT), Șadovan (un tânăr legionar foarte activ implicat în multe acțiuni prim-tre care grupul Ciucas și cu mai multe evadări la activ), Horia Gu-guianu (student la drept), Nicușor Popescu (elev la Pomarla devenit un om folositor sigurantei în depistarea camarazilor), un marinar român "excentric" (venit din America și voia să meargă să trăiască în URSS la Odessa socotindu-se vechi comunist), și alții.

Aici ne-a picat în mână un ziar, gășit "întâmplător" la W.C. cu fotografia celor 10 care voiau să fugă în străinătate, lângă cele două avioane...

Cățiva spre sfârșitul lui Iulie au fost eliberați, printre ei A-urel Ludosanu, Vasile Bourceanu... dintre fete, Despina Dumitrescu, Constanta Brăilescu (care după eliberare s'a căsătorit cu ancheta-torul ei) și alții.

VĂCĂRESTI... iadul pe pământ.

Cei rămași după eliberarea norocoșilor am fost imbarcați în două mașini deschise și în plină zi am fost transportați la închisoarea Văcărești. Ajunseserăm inutili Ministerului de Interne și ocupam un spațiu atât de necesar operației de anvergură planuită de Nicolschi, omul rușilor, pentru distrugerea rezistenței românești.

După ce am intrat pe sub bolta cu clopot a porții, în careul ce s'a deschis în fata noastră am fost despărțiți de gardieni și împinși în primele două secții ce se aflau până în biserica mănăstirii Văcărești.

Prima zi când am venit ne-am speriat de felul cum se servea masa în secția vecină la dreptul comun. În curte erau sute de oameni îngrămădiți pe hârdaiele cu ciorbă (apă fiartă în care, ici și colo, câte un pătrătel de dovlecel plutea). Dintr'o dată au apărut gardienii cu bice și au început să lovească fără să țină cont unde, peste cap, peste ochi; peste piele, căci în acea căldură toridă oamenii nu purtau cămăși. Sângele tășnea, se auzeau strigăte de durere, dar nimeni nu se da la o parte.

Ridicai pe gardul despărțitor de cărămidă, am asistat la a-cestă scenă cutremurătoare. Nici biciul nu-i putea stăpâni. Unii beau "ciorba" așa fierbinte și întindeau din nou gamela, pe când

altii se luptau s'o introducă în hârdău. Cu mare greutate se putea face puțină ordine, cu harapnicul, în timp ce mâncarea era pe sfârșit. Mulți nu apucaseră să capete nimic din fiertură. Chinuți de foame începuseră să rupă iarba de prin curte mâncând-o ca animalele, în speranța că poate seara vor obține un polonic.

Aceiași mâncare ni s'a adus și nouă. Deosebirea față de Ministerul de Interne era că aici o mâncam în aer liber.

Al doilea aspect dezolant era dormitul. Paturi de fier suprapuse pe 3 nivele și fără saltele. Câte doi în pat și tot rămâneau câteva zeci în picioare, fără locuri de dormit, bineînțeles după ce și culoarele erau pline.

Dar abia după culcare începea chinul pentru cei din pat:

Ploșnițele.

Le vedeam sărind în sus pe cei ce încercau să fure câteva minute de somn. Apăreau din fierul patului. Se zicea că ies numai pe în tunic, dar aici evoluaseră. Atacau pe lumina. Le vedeam cum apăreau și din zid. Plecând pe tavan, ca la circ, cu capul în jos, în sir și la un moment dat le vedeai că își dădeau drumul pe obrazul cuiva. Si ce miros îngrozitor emanau. Prima noapte a fost un chin. Credeam că nu se mai sfârșeste. Cum se crăpa de ziua dispăreau și ele.

A doua zi toată lumea cu bocceluța în curte cerea să vină seful de secție. I s-a explicat în primul rând lipsa de spațiu, după aceiași mizeria din dormitoare. Ni s'a dat o pompă cu gaz și încă două dormitoare la dreptul comun.

A început operația de arderea paturilor cu lampa. Mirosea a carne friptă. Zile în șir le ardeam, iar noaptea stam de veghe fiindcă apăreau altele. Dormeam în timpul zilei în curte pe ciment, pe pământ, pe unde apucam.

Din cauza mizeriei, a lipsei de apă, o altă pacoste s-a abătut pe capul nostru: păduchii. Apariția lor ne-a îngrozit. A început panica.

Ne desbrăcam în curte și fiecare își căuta cutele vestimentare. Am cerut mașina de tuns, alții ne-am băgat hainele la etuvă de frica declanșării unei epidemii.

Deoarece aici se puteau primi pachete de acasă, prin unii gardieni depistați, contra cost, am reușit să anunțăm afară să ni se trimită DDT și lămpi cu gaz pentru gătit.

În curtea secției noastre era un magazin alimentar care aducea ceva alimente, în special zarzavaturi. Cu sosirea sutelor de politici, gestionarul închisorii nu avea capital. Atunci noi, prin legăturile făcute, am strâns bani și i-am dat gestionarului să cumpere, chiar după preferințe. Ne-am organizat pe grupuri și treptat s'au mai aranjat lucrurile, dar pentru scurt timp pentru că a venit marea nenorocire: stabilizarea din 15 August 1947.

Asta pe noi în temniță ne-a "destabilizat" iar de afară primeam vesti că a fost un dezastru. Unii s-au sinucis că aveau bani pe care nu-i depuseseră la bancă din cauza nesiguranței și acum s se schimba numai o sumă foarte mică. Pe unii i-a prins în concedii și nu aveau cu ce să se întorcă acasă și alte situații dificile.

În prima Duminică după stabilizate s-a observat sărăcia așternută peste cei de acasă prin conținutul pachetelor.

Unul dintre cei cu noi, nea Costică Marinescu, de la "Cotitură" - restaurator în Piața Vasile Lascăr a primit o mamăligă "uriasă" ce ne-a amuzat, dar a făcut deliciul tuturor că a fost pusă la dispoziție să guste fiecare dintre cunoscutii lui. Si avea mulți, deoarece era presedintele unei Circumscripției PNT.

Noi am avut altă surpriză. În niste peștitori fripti, în loc să ne înecăm cu oscioare, Adica Herisescu ne-a trimis o serie de bilețele cu informații politice și despre avalanșa arestărilor.

Geniozitatea ei ne-a ținut la curent până în 2 Decembrie când a fost înghită de un val al teroarei comuniste.

La vreo săptămână după stabilizare, grupul TUNT-ului a devenit bancherul închisorii deoarece Ion (Selucă) Manea a primit 1000 (una mie) lei stabilizati de la sora lui care primise salariu, fiind arhitectă la CFR. Era o sumă "uriașă" la acea dată, care a scos din încurcătură pe cei 250-300 de politici care ne găseam acossos din încurcătură pe cel 250-300 de politici care ne găseam acossos de rułment lo deoaarece am împrumutat punctul alimentar cu fond de rułment putându-se aproviziona, și chiar deschizând conturi la unii.

Inchisoarea Văcărești fiind de drept comun și tranzit avea un regim mai liber în circulația informațiilor, a condițiilor de primire a pachetelor, fiindcă de aici se mergea zilnic la Tribunal pentru afacerile judiciare și tot felul de probleme.

De această situație se bucurau și politicii până prin toamna lui 1948, când s'a înființat securitatea și militia înlocuind personalul vechi, majoritatea lui intrând în închisori.

Din August 1947 până în Aprilie 1948 închisoarea Văcărești a fost și un depozit al Ministerului de interne unde erau aduși cei anchetați până la judecarea proceselor, sau cei arestați din provincie presupuși de a fi folositi ca martori ai acuzării în procesele legate de loturile național țărăniște. Printre cei aflați la această dată, după Tămădău amintesc urmele nume:

Mihai Popovici (vicepresedintele partidului, depozitarul istoriei partidului și a întregii activități până la arestarea lui Maniu, fiindu-le necesar în anchete); Gheorghe Zane (profesor universitar, fruntaș al partidului, fost deputat și presedintele jud. Iasi, după proces eliberat și rămas în slujba noului regim represiv), Ionel POP (nepotul lui Iuliu Maniu, fost ministru, deputat, membru în mai multe Consilii de administrație, preocupat numai de problemele personale, a încercat să se salveze după 6 Martie ducându-se la Petru Groza fiindu-i prieten și informându-l că s'a detasat de PNT nemai candidând în 1946. Era prieten de vânătoare cu M. Sadoveanu. Era arestat cu fiul lui Pitu Pop amestecat în niște afaceri necurate. A fost ținut ca administrativ iar când a fost eliberat a trecut de partea regimului ca membru în Comisia de repatriere din Berlin și colaborator la Organul securității-Glasul patriei-pentru propagandă mincinoasă și dezinformarea exilului); Zaharia Boilă (nepot al lui Maniu, deputat, prefect de Cluj, directorul ziarului Patria din Cluj, membru marcant al PNT, arestat, a fost martor al acuzării și n'a scăpat de temniță unde a rămas multi ani); doctorul Lucian Stănculescu (presedinte sector 1 din Capitală nu a acceptat nici un compromis murind în temniță). Aurel Leucăția (Presedintele județului Arad, deputat, ministru, fruntaș al partidului după Văcărești a trecut prin închisori ca administrativ, la Sighet și apoi pe Bărăgan cu D.O. până în 1964); Popescu-Zorica (presedinte județului Ilfov, deputat, avocat, după arestare a avut un comportament josnic și a mers ca martor al acuzării); avocat Georgescu-Tulcea (presedintele organizației județene arestat cu vreo 7 țărani); generalul Aurel Aldea (condamnat pe viață în "Sumanele negre" adus de la Aiud pentru a fi folosit ca martor în procesul Maniu și refuzând a fost trimis tot la Aiud unde a murit pe 17-19-1949); Nicolae PALEACU și Dumitru Steanză (condamnați pe viață în Sumanele negre aduși de la Aiud au fost martorii acuzării în procesul Maniu și în continuare prin închisori informatorii administrației); Mihai Tantu (parașutist condamnat în Sumanele negre, adus de la Aiud și a depus ca martor al acuzării, apoi tot condamnat a fost trimis într-o misiune în Franța de unde s'a întors cu date folositoare securității care l-a mai ținut pentru alte "treburi" prin închisori);

Nicolae Suta (avocat din Câmpulung-Musce, fruntaș PNT); învățătorul Brătulescu din Bughea și maiorul Marinescu din Câmpulung-Muscel; Constantin Danciu profesor și Președintele PNT-Mehedinti; ing. Alexandru Bunescu; Vasile Tartia directorul Fabricii Nivea din Brașov; Gheorghe Surdu, directorul Bisericii Greco-catolice din Paris (venit să-și vadă mama nu i s'a mai dat voie să plece. În timpul Conferinței de Pace din 1946-1947 a adus servicii reușind să înlesnească ca Memoriul asupra Transilvaniei să ajungă la timp în mâna lui George Bidault care a susținut dreptul nostru istoric asupra teritoriului românesc. A fost condamnat pentru că înainte de a se întoarce la Paris a trecut pe la Iuliu Maniu. A fost cooptat în grupul TUNT-ului, obișnuia să facă slujbele Duminică, rugăciunile seara și am reușit chiar într'o sărbătoare de Sf. Maria să intrăm în biserică mănăstirii și să oficiem o slujbă religioasă); Stefan Mihăilescu (președinte de Romanati și casierul PNT); Rusu I. Vasile (avocat din Tulcea), Rădulescu (avocat din com. Rădulești-Vlasca); Nicolae Iovipale (avocat din Craiova); Octavian Fedorciuc (avocat din Câmpulung-Moldovenesc, condamnat în Sumanele negre); Ion Groșeanu (ziarist Ardealul, eliberat în 1948 și împușcat pe frontiera iugoslavă); Sârbu Constantin (seful organizației Sarmisegetuza, dar fără membrii); Gheorghe Chintescu (inspector de siguranță mort apoi la Aiud); Victor Isac (profesor și scriitor condamnat cu organizația T); generalul Achile Diculescu (fost ministru om de mare caracter) și foarte mulți alții dar numărul lor va crește în Noiembrie, după procesul Maniu când se vor pregăti procesele pentru cei ce depuseseră ca acuzați în proces, ajutând înscenarea).

A fost și un caz deosebit, al avocatului Dumitru-Mitus Ionescu, secretarul lui N. Penescu care adus de la Malmaison era într'o stare de nerecunoscut. Fusesse hăituit de câinii dresați, anchetat cu metode barbare dar nereușind să-l facă să depună ca martor al acuzațiilor.

DIN NOU ÎN ANCHETĂ.

În jurul lui 1 Septembrie am fost ridicat din Văcărești și dus la Ministerul de interne în celula 22 unde am găsit pe secretarul de legatie Dodi Georgescu arestat cu lotul Ministerului de externe și pe lt. colonel Eugen Popescu. Acesta mi-a spus că era învinuit de vinderea unor cartușe unui subofiter pe care l-a întâlnit la cabana Flaiul Foi când a fost de Paști într'o excursie.

Imediat mi-a picat "fisa" că este ceva în legătură cu Piatra Craiului, cu subofiterii veniți de Crăciun la SKV și pe care i-am văzut în noaptea de Crăciun și despre care auzisem că erau trimisi să se ascundă și ei, fiind urmăriti de siguranța din Someș pentru pactizare cu țărani în timpul alegerilor din 19 Nov. 1946. Și aceasta cu atât mai mult că subofiterul se lăuda că face parte din grupul partizanilor din muntii Piatra Craiului.

Cum s'a ajuns ca această "afacere" să fie fructificată într'o înscenare de organizație teroristă de 34 persoane, ce a acționat în numele Partidului Național Tărănesc și să constituie unul de capetele de acuzare împotriva lui Iuliu Maniu?

Approape după 3 luni, stând de vorbă cu cei implicați am reconstituit întregul scenariu.

Istrate Alexandru (originar din Titești Argeș) și Mocanu Gheorghe (originar din jud. Bacău), amândoi subofiteri de jandarmi din comuna Chiuști jud. Someș, învinuți că ar fi pactizat cu țărani ca-

re s-au răscolat pentru furtul alegerilor din 19 Nov. 1946 și au pornit spre Dej antrenând satele de pe parcurs, după ce au fost arestați pentru a fi judecați, au evadat de la postul de jandarmi, s-au întâlnit cu studentul Rusu Gavrilă și Beldeanu Oliviu care le-au propus să meragă la București să discute cu Ghiță Popp și Anton Ionel Mureșeanu (conducătorii organizației PNT din Someș), pentru a le cere ajutor.

La București, Ghiță Popp și A.I. Mureșeanu s-au gândit să-i trimită să stea ascunși până se lămurește problema falsificării alegerilor, ori la Borsec, ori la Zărnești, unde noi eram de o jumătate de an. S-a hotărât să vină la Piatra Craiului cu două zile înainte de Crăciun. După noaptea Crăciunului unde au venit turiști și s'a sărbătorit cum era tradiția, eu am plecat în Banat așa cum am relatat mai sus și am venit câteva zile la mijlocul lui Ianuarie, plecând iarăși pentru alegerile din Centrul Universitar București.

La 21 Feb. 1947 a avut loc o cerată între Victor Novac și Rusu Gavrilă și cei trei au coborât în satul Zărnești unde au stat pe la diferiți locuitori. Situația existentei devenea din zi în zi mai grea și pe 6 Mai Istrate a plecat la București unde a fost sfătuit să-și găsească ceva de luvru. S'a dus spre Argeș și a revenit pe 16 Iunie când siguranța din Brașov sesizată de informatorii din sat a făcut o descindere la cabana Plaiul Foi fără să găsească ceva. A două zi Istrate pleacă la București și spre Argeș luând legătura cu unele persoane pentru a-l sprijini. După 14 Iulie când s'a auzit de "afacerea" Tămădau, s'a dus la un unchi al lui din Sibiu unde a primit o scrisoare de la colegii lui din Zărnești care-l așteptau cu ajutoare materiale, cum le promisese. Le-a răspuns că va veni după trei săptămâni.

În această perioadă s'a hotărât să se predea siguranței, situație pe care o discutase și cu Mocanu în Mai, înainte de a pleca.

Pe 21 August Istrate Alexandru s'a predat și a spus, despre tot ce a crezut că ar putea să-i fie de ajutor. Dar siguranța a găsit o "mină de aur" în acea situație când se înscena procesul Maniu. Și a trecut la exploatarea ei. După datele furnizate au mers la cabana Plaiul Foi, și l-au arestat pe Mocanu Gheorghe și l-au adus la București, unde a spus pe tot din sat care l-au ajutat.

Comisarul Ciupagea l-a flatat cu promisiuni, l-a "angajat" agent cu carnet și permis gratuit pe CFR, dându-i și un pistol Bereta în dotare. A făcut o grupă de acțiune împreună cu comisarii Stan Ion și Curelea trimitându-i pe teren pentru arestarea tuturor celor indicați de Mocanu, atât la Zărnești cât și la Chiuești (Someș), care îi adăpostise sau le cumpărase cele necesare traiului. Această acțiune s'a derulat între 3 Sept. 1947 când a fost arestat cabanierul Tonschi Oscar de la Plaiul Foi și 7 Sept. arestarea învățătorului Vesa Ion din Chiuești-Someș.

Probabil delatiunile lui Istrate Alexandru care s'a preda (și la proces s'a dovedit că era bolnav de sifilis) a fost adus la Văcărești, iar după ce a venit Mocanu Gh. cu cei arestați, s'a hotărât implicarea mea și a lui Novac.

A avut loc confruntarea mea cu Istrate A., Mocanu Gh., Novac V. și Șob, făcută de inspectorii de siguranță Sepeanu Teodor, Bogdan Nicolae și Deleanu Carol.

Confruntarea a fost foarte dură. Cei doi subofitieri mă acuzau cu minciuni (cerute de cei 3 comisari) că eram organizatorul, că făceam planul de acțiune al unei inițieri de rășcoale contra guvernului, iar eu am negat și făcându-i agenți (fără să știu că erau de fapt) i-am infuriat pe anchetatori carerău sărit pe mine m-au jucat în picioare, lovit în cap, mi-au spart ochelarii și rupt cămașa. Am spus că nu-i cunosc, că am trecut ca turist cum am colindat tot

munții unde mă înscriau în registrul cabanei. Acolo când am trecut era Crăciunul și erau turiști poate 20-30 veniți să săbătorească, ocazie când l-am cunoscut sau revăzut pe Victor Novac.

I-ar am fost torturat, până la urmă și cabanierul a spus că veneam din când în când ca orice turist.

După crunta bătaie au ~~consentit~~ în Procesul Verbal că am trecut pe acolo ca turist.

După două zile am fost luat din celulă și dus cu mașina mică la siguranța din Calea Rahovei. Am fost introdus într'un birou luxos unde era așezat un domn elegant și voluminos. După ce m-a invitat să iau loc într'un fotoliu din fața lui, mi s-a adresat:

-Ce este cu dumneata, eu știu că ești băiat sărac, nu ești fiu de industriș, sau moșier, ci al unei biete văduve, care este speriată că te-am omorât? Ce cauți alături de burghezii care au nenorocit țara?

În timp ce vorbea mi-am dat seama că este craiovean, Mircea Lepădătescu, fiul colonelului Lepădătescu l-a care sta unchiul meu cu chirie.

-Ce ai făcut de te afli aici?

-Am protestat împotriva arestării unor colegi nevinovați.

-Cred că sunt fiindcă-i cunosc de ani de zile din cămine!

O să încerc să te scot din această încurcătură, fiindcă noi nu arestăm oameni nevinovați. Uite o să-l aducem și pe Bărbuș și pe Manea ca să discutăm împreună să vă puneti de acord că ați fost duși în eroare de clica trădătoare a lui Maniu și Mihalache care voiau să fugă și să lase țara vreaște.

Între timp a intrat Coman și i-a dat un plic spunându-i că totul este aranjat.

După ce a ieșit m-a întrebat dacă-l cunosc?

I-am spus că- l știu, că este între cei ce ne -au dat afară din cămin, el nefiind nici bursier.

Dar acum, mi-a răspuns, este profesor la Școala de poliție și o duce bine alături de clasa muncitoare.

Cred că o duci cam greu... nici n-a apucat să continue și i-am răspuns: Un alt coleg Bulz m'a bătut, iar alții m-au jucat în picioare, mi-au spart și ochelarii, uitati-vă sângele încheșat pe păr și corpul nici nu-l mai simț!

Cine te-au anchetat?

Nu m-au anchetat, v-am spus că m-au bătut, Sepeanu, Bogdan și Deleanu care mi-au adus niște necunoscuți puși să mintă ca am fost în munte să organizez o revoltă.

Bine, am să aranjez să stai de vorbă cu prietenii, să vă puneti de acord că ați acționat din ordinul partidului. Este păcat să pu-treziti în puscărie, o să luați o pedeapsă mai ușoară, vine o grațiere și puteți scăpa.

(Când m'am eliberat am aflat că mama îi dăduse un foarte frumos covor, prin unchiul meu, și poate din cauza asta se arată "bunevoitor" ca să mă compromită).

La scurt timp după aceasta, am fost dus într'o seară la un birou elegant, unde pe scaun era Bunaciu iar în picioare Dulgheru:

-Te-am chemat să discutăm cu dumneata că ești tânăr și e păcat să mori în puscărie.

-Ce mai aveți de discutat când ați și pornit pe calea omorării!

-Cum poți să vorbești așa...?, le-am arătat pe cap părul încheșat de sânge, zgârieturile pe obraz, le-am spus că mi-au spart și ochelarii...

Cine a făcut asta? răspunsul l-am dat imediat: Sepeanu, Bogdan, Deleanu..;

Bunaciu i-a spus lui Dulgheru ca în două zile să-mi facă ochelarii.

M-au trimis jos, a doua zi am fost dus la doctor. În Minister, mi-a măsurat dioptriile și peste trei zile mi-au adus ochelarii.

Între timp l-au adus pe Șelucă-Ion Manea de la Văcărești și l-au plasat într-o celulă apropiată. Am putut să-l pun în gardă de intenția anchetatorilor și că nu acceptăm nici un compromis. A fost total de acord.

După vreo lună am fost chemat din nou la Bunaciu care m-a întrebat dacă mi s-au făcut ochelarii și cum mă simt. A adăugat că s'a gândit să-mi dea o mână de ajutor, că sunt tânăr și este păcat să zac în puscărie.

Foarte bine v-ati gândit, este și cazul că doar am lucrat pentru siguranță.

Cum ai lucrat pentru siguranță a intervenit Dulgheru?

Dumneavoastră știți ca am fost arestat pentru multiplicare și difuzare de manifeste, la dispoziția Ministerului de interne, prin intermediul lui Paul Sava, agentul d-voastră care a luat ghesterul de la club și l-a dus la Ciacu și mi-a procurat hârtie și tot el după aceea a adus siguranța să-l aresteze pe Ciacu. Am fost bătută după aceea și acum se încearcă să se însceneze un proces

"Lasă gluma asta a zis Bunaciu. Trebuie să recunosti că ai lucrat la dispoziția PN7-ului, lucru recunoscut de Coposu care a plătit mașina.

-Da aveți dreptate a plătit mașina adusă de omul sigurantăi-Paul Sava- și tot omul sigurantăi a adus agentii să-l aresteze pe Ciacu din str. Cetate Albă. Nimeni nu cunoștea adresa decât Sava.

-Gândește-te bine că nu ai de spus decât că PNT-ul a știut de tipărirea manifestelor, restul vor spune ceilalți, și după aceea vei fi pus în libertate.

După câte văd aveți nevoie de martori ai acușării. Eu nu pot spune decât adevărul, cu toate torturile la care am fost supus.

-Du-te și gândește-te că te joci cu libertatea, și dacă ai nevoie de ceva comunică-mi.

Era clar că se intrase în ultima fază de pregătire a procesului.

Când am coborât de la anchetă am trecut prin fața garsonierelor și l-am văzut pe Vasile Șerdici în celulă cu sticla de vin pe masa de beton. Era cunoscută setea lui și atitudinea lui a confirmat-o,

Cam după 15 Octombrie s-a îmbunătățit regimul alimentar pentru toți din subsol. Am fost trecuți la mâncare de două feluri și desert aduse de la restaurantul Mercur, al MAI-ului.

Ca din senin euforia eliberării îi cuprinsese pe toți. Nu se vorbea decât să se judece cât mai repede procesul "trădării" lui Maniu ca să poată pleca imediat acasă. Se comenta fiecare cuvânt și gest al paznicilor care erau mai volubiți și mai binevoitori. Anchetatorii, Ștefan Niculescu, Curelea, Dulgheru fuseseră îmbrăcați în haine de piele și intrau pe culoare fudulindu-se și priveau de sus dându-și mai mare importanță. Acest proces a reușit să ^{întoarcă} că pe zbir și să îmbunătățească alimentația, pentru cât timp, vom vedea.

Când într-o zi un pasnic-Boboc, oltean din Mehedinti-a venit și a spus "fratilor într-o zi am să sun cu goarna eliberarea", comentariile au început și mai serioase. Înseamnă că se confirmă plecarea și ce planuri se făceau, cum o să fie prima masă...

Se "deschiseseră" ochii multora asupra politicii duse în trecut. Nu mai conțineau cu laudele aduse anchetatorilor și se făceau cu voce tare ca să fie auzite și bineînțelese transmise sus de "binevoitorii" care erau bine plasați, peste tot.